

ДЕСЕТ ГОДИНИ УСПЕШЕН БИЗНЕС В ДОПЪЛНИТЕЛНОТО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ В БЪЛГАРИЯ

Допълнителното пенсионно осигуряване в България постепенно и трайно зае мястото на най-стабилно разрастващия се бизнес от небанковия финансов сектор.

Специалистите твърдят, че българският модел на пенсионно осигуряване е типичен и много добре балансиран между двата вида системи - капиталовопокривна и солидарна. Държави от Централна и Източна Европа, от Латинска Америка (Чили и Аржентина), както и Казахстан, Македония, Хърватска, Азъrbайджан, Русия се опитват да ни догонват или да копират нашия модел, който в известен смисъл е по-съвременен.

Българският пенсионен модел е класически. Той не се основава на премахването на държавното обществено осигуряване и преминаване изцяло към капиталовопокривната система, както е в Чили, Аржентина, Казахстан и др. страни. Ние стъпихме върху тристильбия модел - т.е. балансирано развитие на държавното обществено осигуряване (солидарната система, основана на разходопокрiven принцип) и, от друга страна, капиталовопокривния принцип на допълнителното пенсионно осигуряване, който е по-съвременен начин на управление на пенсионното осигуряване.

Известно е, че в допълнителното пенсионно осигуряване вече има над 3 милиарда осигурени българи, а активите на пенсионните фондове надминават 2 млрд. лева.

Постепенно от бизнес, в който са необходими огромни първоначални инвестиции, допълнителното пенсионно осигуряване се превърна в печеливша дейност през 2004 година.

А днес финансият резултат на пенсионния бранш в края на първото полугодие на 2007 г. е печалба в размер на 6.933 млн. лева.

Десет години по-късно, през ноември 2007 г., отбеляваме както десетгодишнината от създаването на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване, така и една десетгодишна история. Защото основаването на БАДДПО и нейната история всъщност е историята и на българското допълнително пенсионно осигуряване. Тази асоциация стои в основата на пенсионната реформа, защото без усилията на дружествата, членове на БАДДПО, нямаше да е възможна реформата.

Още през 1994 г., когато бяха създадени първите доброволни пенсионни фондове, има изграден стил и метод на работа на колективност и етичност между управляващите дружества.

Така през 1999 г. бяха създадени първите закони за допълнителното доброволно пенсионно осигуряване, първият Кодекс за социално осигуряване. Може би дружествата за допълнително пенсионно осигуряване осъществиха най-трудната част от пенсионната реформа, т.е. създаването на капиталовата система и функционирането на втория и третия стълб на тази система, която се оценява много високо от международните финансови институции, както и от колегите ни от другите страни.

Допълнителните пенсионни фондове управляват средствата на осигурените в индивидуални партиди напълно професионално и това им носи стабилна и висока доходност. Тази доходност винаги е доста по-висока даже от доходността на депозитите в банките.

За периода 2005-2007 г. средната доходност за Професионалните пенсионни фондове е 14.46 %, в

Универсалните пенсионни фондове - 13.94%, а за Доброволните пенсионни фондове - 16.35%.

Като доказателство е и високият темп на нарастване на акумули-

ФАКТИ И ДАННИ В ЦИФРИ

● КОЕФИЦИЕНТ

на покритие на допълнителното пенсионно осигуряване /осигурени лица във фондовете на капиталов принцип към трудоспособно население/- 66.38% на 31.12.2006 г.

● АКТИВИ, УПРАВЛЯВАНИ ОТ ПЕНСИОННИТЕ ДРУЖЕСТВА

1.852 млрд. лв. в края на първото полугодие на 2007 г. От тях 936.658 млн. лв. са акумулираните средства в универсалните, 355.870 млн. лв. в професионалните и 559.563 млн. лв. в доброволните пенсионни фондове.

● ОСИГУРЕННИТЕ

във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване 3 299 451 в края на първите 6 месеца на 2007 г., както следва:

2 528 391 са клиенти на Универсалните фондове, 198 096 на Професионалните и 572 964 на Доброволните пенсионни фондове.

● ДОХОДНОСТТА

Определената съвсем насъкко минимална доходност в задължителните пенсионни фондове за последните две години (от 30.09.2005 г. до 28.09.2007 г.) е 7.73 % на годишна база от управлението на активите на Универсалните пенсионни фондове и за Професионалните фондове - 8.25%.

За същия период средната доходност за Професионалните пенсионни фондове е 14.46 %, в Универсалните пенсионни фондове - 13.94%, а за Доброволните пенсионни фондове - 16.35%. Ако говорим пък за максимална постигната доходност за същия период за ППФ тя е над 17 на сто, за УПФ - 18.30%, и за ДПФ - 21.11 процента.

● ИНВЕСТИЦИИТЕ

Намалява дялът на инвестициите в ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата - от 28.98% в края на 2006 г. на 22.06% шест месеца по-късно основно за сметка на увеличаването на вложението в акции - от 20.82% в края на мината година на 29.05% в края на първото полугодие на 2007 г.; увеличаване дела на инвестициите зад граница - от 8.41% на 10.93%, и намаляване на вложението в банкови депозити - от 21.79% на 19.48%.

от 1.02% през 2002 г. на 3.09% през 2006 г. Този показател, наречен още осигурително проникване, в някои страни, като Холандия например, за 2005 г. надхвърля 100%, а в Чили е 64.9%. В страните от ОИСР дялът на натрупните нетни активи в процент към БВП е 55 на сто. Тези данни, съпоставени с достигнатите 2.60% у нас за същия период, са красноречиво доказателство за потенциала на българската пенсионна индустрия.

Всичко това показва безалтернативността на допълнителното пенсионно осигуряване.

БЛИЦ интервюта с трима мениджъри на пенсионноосигурителни компании

ДАНИЕЛА ПЕТКОВА, изпълнителен директор на ПОК „Доверие“:

БЪДЕЩИТЕ ПЕНСИИ НА РАБОТЕЩИТЕ СЕГА ЩЕ БЪДАТ ПО-ВИСОКИ ОТ ТЕЗИ НА ДНЕШНИТЕ ПЕНСИОНЕРИ

- Г-жа Петкова, водещото европейско списание „Investment & Pensions Europe“ (IPE) публикува седмата си годишна класация на хилядата най-добри пенсионни фонда в Европа. На 927 място сред тях е Пенсионноосигурителна компания „Доверие“, управляваща 300 млн. евроактиви. За първи път компаниите от Централна и Източна Европа, между които и две български - вашата и „Алиант България“ ПОД, намират място сред елита на европейските пенсионни фондове. На какво се дължат тези забележителни успехи лично за вас?

- Съгласна съм, че включването на ПОК „Доверие“ АД в топ 1000 на пенсионните фондове в Европа е забележителен успех. Зад него се крие 13 годишен упорит труд на работещите за компанията, в основата на която винаги е стояло огромното ни уважение към хората изобщо и в частност към нашите клиенти. Пенсионното осигуряване е бизнес, който зависи силно от степента на доверие на осигурените лица към пенсионното дружество. Стараем се да бъдем безкомпромисно коректни към клиентите си и да работим със самочувствието, че правим най-добро за тях. Въсъщност през всички тези години не сме имали друга стратегическа цел в бизнеса освен една единствена, а именно да правим клиентите си доволни. В този смисъл тази наша политика е и единствената възможна причина за този забележителен успех. Не мога да се въздръжа да кажа също, че ако класацията на европейските фондове беше не по размер на управляваните активи, а по брой клиенти, ПОК „Доверие“ със сигурност щеше да бъде много по-напред от това 927 място. За съжаление доходите в България са все още несравнимо по-ниски с тези в Европа и няма как при класация по активи да се сравняваме с най-големите европейски фондове.

- Каква е равносметката за изминалите десет години от развитието на българската пенсионна реформа и възхода на този бизнес, който е един от най-успешните в България?

- Част от отговора на въпроса се съдържа в самия въпрос. Равносметката е, че този бизнес се превърна в един от най-успешните в страната. Перспективите пред него са огромни и желаещите да участват в него ще се увеличават. Надявам се обаче всички участници, и сегашни и бъдещи, да не виждат в тази дейност само възможности за реализиране на печалби и да не забравят, че този бизнес е свързан с огромен обществен интерес и че на него се разчита да улесни разрешаването на тежък за страната социален проблем, какъвто е проблемът с ниските пенсии. Ако трябва с една дума да определя каква е равносметката за изминалите десет години от развитието на пенсионната реформа в страната, бих казала, че тази дума е надежда - реална надежда, основаваща се на досегашните резултати от дейността, че бъдещите пенсии на работещите сега ще бъдат по-високи от тези на днешните пенсионери. Една тревога по-малко за хората в България в днешното все още трудно за живот време в страната ни е успех, който не трябва да се подценява.

НИКОЛАЙ СТОЙКОВ - генерален директор на „ING Пенсионно осигуряване“ и управител на „ING Животозастраховане“:

НАШИЯТ МОДЕЛ СЪЗДАВА ПО-ДОБРИ ДЪЛГОСРОЧНИ УСЛОВИЯ ЗА АКУМУЛИРАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПЕНСИОННИ СПЕСТЯВАНИЯ ОТКОЛКОТО В СТРАНИТЕ ОТ ЗАПАДНА ЕВРОПА

- Г-н Стойков, „ING Пенсионно осигуряване“ в България постигна стабилен растеж за първата половина на 2007 г. и по този начин се нареджа сред групата на най-успешните управляващи дружества у нас. Растежът на нетните активи при всички фондове на ING изпреварва средния за пазара: 17% за ДПФ, 16% за ППФ и 33% за УПФ, а обслужваните клиенти на компанията са повече от 280 000 индивидуални и над 200 корпоративни клиенти. На какво се дължат тези отлични резултати?

- Тъй като става въпрос за изключително дългосрочни услуги, нашите клиенти са привлечени от дългогодишния опит на компанията ни в над 50 страни по света и от изключителната ѝ финансова сила и стабилност. Конкретно за първото полугодие на тази година, двигателят на растежа на фондовете, управлявани от нашата компания с темпове по-високи от средните за пазара, е, от една страна, изключително добро качество на клиентската ни база, измерено чрез средните вноски по индивидуалните партиди, които надхвърлят съществено средните на пазара, а от друга, пазарният ни дял от новия бизнес, който е по-висок от общия ни пазарен дял. В този смисъл, тъй като очаквам тези фактори да запазят своето влияние, предвиждам растежа на нетните активи на фондовете, управлявани от ING, да се запази над средния ръст за индустрията.

- През месец ноември Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване, чийто активен член е и вашата компания, ще навърши 10 години от създаването си. Как бихте коментирали този етап и участието на пенсионните дружества в създаването на новия модел пенсионно осигуряване у нас, който според специалисти е типичен и много добре балансиран между двата вида системи - капиталовопокривна и солидарна?

(Продължава на стр. 14)

